

Сорочка, вишита душею

Інноваційна технологія формування ціннісно-дієвого ставлення дітей до української вишиванки

Антоніна ШЕВЧУК,
канд. пед. наук, доцент,
м. Київ

Мода на вишиванки впевнено ввійшла в життя українського суспільства, і дошкілля зокрема. Дошкільнята і вихователі дедалі частіше вдягають їх на свята і навіть у будень. Тож важливо, щоб діти усвідомили, що це не просто предмет гардероба, а культурне надбання нації, символ духовного зв'язку з попередніми поколіннями. Як саме цього досягти, розповідає авторка статті.

ЗАКОДОВАНА СПАДЩИНА

Концепція Нової української школи й Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку спрямовують педагогів на те, щоб уже з дошкільного віку сприяти становленню дитини-українця, носія українських цінностей у європейській спільноті.

З огляду на це актуалізувалася проблема виявлення виховного та розвивального значення вишиванки як символу української ідентичності, витвору вітчизняного декоративно-ужиткового мистецтва, одного із засобів формування особистості з українським менталітетом.

Це зумовлює необхідність стисло охарактеризувати потенціал української вишиванки у вихованні дитини дошкільного віку та запропонувати локальну освітню технологію його успішної реалізації в закладі дошкільної освіти заради формування в малят патріотизму, шанобливого, конструктивного, креативного і ціннісно-дієвого ставлення до національних традицій.

Основне змістове наповнення вишиванки як традиційного українського одягу визначається передусім її оздобленням. Милуючись вишиванками, людина порівнює їхній декор, орнамент. Завдяки орнаменту сорочка перетворюється на мистецький виріб, залишаючись при цьому предметом ужитку. Орнамент відтворює світ природи і світоглядні уявлення людини, є образним літописом,

носієм народної мудрості та творчих пошуків талановитих майстрів, а отже, джерелом пізнання народних традицій.

Світом усе більше поширюються давні традиції загортати новонароджене дитячко у вишиванку, так звану льолю. Колись перші дитячі вишиванки виготовляли з рукавів татової (для хлопчика) або маминної (для дівчинки) сорочки. Орнамент батьківської вишиванки був ніби оберегом для немовляти. Нині в Канаді на державному рівні запроваджена і реалізується акція "Народжені у вишиванці", коли дитині як перший одяг дарується вишиваночка з натуральної тканини з орнаментом-оберегом. Можливо, це данина етномоді, а може, свідоме ставлення до культурної спадщини, яке варто запозичити.

ОРНАМЕНТИ ВИШИВАНОК

Орнаменти, якими прикрашають свої вироби народні майстри, багаті й різноманітні. В оздобленні вишиванки поєднуються геометричні елементи, стилізовані рослинні мотиви, тваринні образи (пів-

Орнамент (лат. *ornamentum* – оздоба, прикраса) – візерунок, побудований на ритмічному чергуванні різних елементів.

РОЗШИРЬОЙТЕ СВОЇ ГОРИЗОНТИ

Разом із журналами
"Дошкільне виховання",
"Палітра педагога",
"Джміль"!

Передплатить
КОМПЛЕКТ
на 2022 рік

на сайті
JMIL.COM.UA

зі знижкою
до 12%!

